

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 20 kor. — 200.
Félévre . . . 10 > — >
Negyedévre . . . 5 > — >
Egy hóra . . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felajánlások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla ellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

A leleplezés.

Pécs, 1900. március 9.

Az 1898-ik évi magyar választási pártkasszáknak a bécsi Vaterland által szel-
lőztetett ügye a képviselőház tegnapi zárt
ülésében nagy port vert föl. Mint tudjuk,
a Vaterland a minap azt írta, hogy Bánffy
báró 1898-ban az országgyűlést felosztatni
akarván, az új választásokra úgy a bel-
földön, mint a külföldön pénzt gyűjtött.
Ezt a pénzt el nem költhette, mert a
tervbe vett választás nem történt meg, de
utódjának sem adta át, mikor a kormány
éléről távozott. Bánffy megbízottainak fel-
hívására aztán azt írta a bécsi ujság,
hogy ő nem gyanúsította azzal Bánffy báró-
t, mintha ő a választási célra gyűjtött
pénzt a saját céljaira fordította volna, de
politikailag föntartotta állításait, mert —
ugymond — a tényállásról ő is meggyő-
ződést szerzett, hogy Bánffy báró az
1898-ban elmaradt választásokra alapot
gyűjtött és hogy ezt az alapot utódjának
nem adta át.

Azok a vádpontok tehát, a melyek
Bánffy báró híveit extázisba hozták, a
következőkbe foglalhatók össze: 1-ször
hogy Bánffy báró 1898-ban új választá-
sokra pénzt gyűjtött; 2-ször hogy a kül-
földről és Ausztriából is fogadott el erre
a célra pénzt; 3-ször hogy erről a pénz-
ről utódjának sem el nem számolt, sem
azt neki át nem adta, tehát a saját külön

pártja számára tartogatja egy bekövetke-
zendő új választás esetére.

Ezeket a kérdéseket tisztázni kellett
nemcsak Bánffy báró szempontjából, ha-
nem azért is, hogy kellő világításba he-
lyeztessék az a kérdés, vajjon Széll Kál-
mán összeférőnek tartja-e a választások
tisztaságával, hogy a miniszterelnök maga
gyűjtsön választási pénzeket s azokat maga
vegye kezelésbe. Ezért Rakovszky István
tegnap zárt ülést kért s ebben kérdést
intézett Széll Kálmánhoz, hogy átvette-e
Bánffytól a választási kasszát?

Széll Kálmán erre kijelentette, hogy
a választási kasszával se aktiv, se pasz-
sziv, semmiféle érintkezésben nem volt.
Ez természetesen még homályosabbá tette
a kérdést, mert igazolta a Vaterlandnak
azt az állítását, hogy Bánffy báró utód-
jának választási pénzeket át nem adott,
de hogy voltak-e kezén ilyenek távozása-
kor, azt Széll Kálmán válasza nem tisztá-
zta.

Ekkor fölkel Ugron Gábor s kije-
jentette, hogy a Vaterland cikkének egy
része az ő leveléből van feldolgozva s
ezért el is vállalja a felelősséget. Ez a
rész pedig a következő:

Most azonban nekünk Bánffy Dezső
báró magyar főudvarmester lemondása okául
azt a visszatetszést jelentik, melyet az az
eljárás okozott, hogy a szabadelvű párt
választási pénztárát, melylyel a volt minisz-
terelnöknek az ujjal elszámolnia kellett volna,

Széll urnak nem adta át. Ismeretes, hogy
Bánffy 1898. novemberében és decemberé-
ben a képviselőházat föl akarta osztatni és
új választást akart elrendelni. Azok azon-
ban, a kik Bánffy választási rendszerét is-
merik, tudják, hogy ahhoz sok pénz kellett.

Lett erre nagy riadalom a Bánffy hi-
vei és Ugron Gábor személyes és politi-
kai ellenségei körében. Ime hát Ugron
Gábor a szerzője a Vaterland cikkének;
ő volt az a ki nemcsak alaptalanul, de
rosszhiszeműleg is megrágalmazta Bánffy
bárót csak azért, hogy a figyelmet elte-
relje a saját leleplezett szállítási üzleimel-
től. Aki ilyesmire képes, az eljátszotta
kisdud játékait, az politikai halott, akinek
többé a közélet terén semmi szerepe nem
lehet stb. stb.

Vizsgáljuk hát elfogulatlanul ezt a
kérdést s állapítsuk meg, mennyiben bü-
nös és politikailag diszkvalifikáló ebben a
kérdésben az Ugron Gábor szereplése. Te-
hetjük ezt annyival is inkább, mert az elfe-
gulatlanságnak elegendő bizonyítékát szol-
gáltattuk, mikor március 6-ki számunkban
Ugron zabszállítási ügyével foglalkozva,
kimondottuk rosszaló véleményünket arról,
hogy ellenzéki pártvezér ilyen üzletekbe
boesátkozik.

Hát először is hennét veszik Ugron
funerátori azt az itéletüket, hogy a Vater-
land cikkének szerzője Ugron Gábor, mikor
az az ujság hosszabb cikkébe Ugron levelé-
nek csak egy rövid passzusát vette föl,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Jónás mester.

Jónás Mihály foglalkozására nézve cipész-
mester volt és minthogy szakmáját alaposan
értette, mestersége meglehetősen jövedelmezett.
Neje Márta, dolgos de egyszersmind kackiás
menyecske volt és így Jónás mester boldog-
ságából mi sem hiányzott. Egy idő múlva azon-
ban történt, hogy derült égét felhő homályo-
sította el. Hogy-hogy nem, de megtörtént vele
az a szokatlan eset, hogy nagyon kevés mun-
kája akadt. Eddigi megrendelői mintha teljesen
elfelejtkeztek volna létezéséről és ha hébe-korba
be is kopogtatott egy-egy, az eddigi gondtalan
megélhetési mód nem tért vissza. Éjjel-nappal
azom töprengett, mikép szerezhetne a maga
részére valami mellékfoglalkozást. Egyszerre
kolosszális eszme villant fel agyában.

— Te asszony, — szólt nejéhez — tu-
dod, hogy rövid idő múlva megnyílik a színház;
miért szólnál hozzá, ha felcsapnék jegyszede-
nek?

Mártha asszony kellemesen meglepve te-
kintett férjére.

— Nagyszerű gondolat — mondta, —
hisz ez egész urias foglalkozás és az ember
ingyen élvezheti az előadást. Én ugyan csak

háromszor voltam színházban, a mióta élek,
de mondhatom, hogy mindannyiszor jól mulat-
tam. Nagy kedvem volna ezután mindennap
ott lenni. Hátha engem is alkalmaznának?

Dietum factum, beszéltek az igazgatóval
és egy hét múlva már kéjjel élvezték a szin-
darabokat. Márta asszony a földszinten, Jónás
mester az erkélyszéken.

Ez időtől kezdve a két lény egyénisége
teljesen megváltozott. Békés, nyugodt ottho-
nukban unatkoztak, szórakozottak, melázók
lettek. Az asszony főzés közben sokszor azon
vette észre magát, hogy a kanalat mozdulat-
lanul tartja kezében, míg képzelete valami
csodás világban csapong, lelke pedig egy elér-
hetetlen ideal után sóvárog. Mennyire esetlen,
próza ember volt most előtte férje, mennyire
külömbözik azoktól a férfaktól, kiket ő a szin-
padon lát és a kiknek minden egyes szavát
mohó kéjjel szívja magába.

Férje nemkülönben érezte magát, azzal
a különbséggel mégis, hogy ő már megtalálta
eszményét ama sikkes primadonna személyé-
ben, ki enivaló huancutériával tudja játszani
szerepeit és a ki olykor-olykor (legalább neki
úgy látszott) bájoló pillantásokat vetett reá.

Márta asszony is addig elmélkedett, míg
végre reájött, hogy a hőszerelemes tetszik neki.

Jónás mester egyre tépelődött, hogy mi-
kép tegye magát figyelmessé a művész előtt.
Végre a véletlen segítségére jött. Egy felvonás-

köz alkalmával egy ur látcsövet kért tőle
kölesőn és e közben annyira el volt merülve
a látcsövezendő személyben, hogy szórako-
zottságában egy korona helyett huszkoronást
adott neki.

A mi Jónásunk otthon vette bővebben
szemügyre a pénzt és képzelhetni örömet,
midőn azt megpillantotta. Legott elhatározta,
hogy ezért egy virágcsokrot vesz a művész
számára és személyesen viszi el neki.

Az elhatározást tett követte. Másnap föl-
vette egyik tisztességes ruháját (az ünne-
pöt nem merte fölvenni, hátha az asszony
megsejt valamit) és dobogó szívvél állott meg
imádottja lakása előtt. Majd belépett a mű-
vész szobájába, — mely a koszoruk és csok-
rok özőnével volt borítva és megpillantotta őt
a mint a kanapén ülve olvasott.

Jónás mester zavartan állott meg az
ajtóban és irult-pirult, mint egy bakfi.

A művész meglátván a csokorral álló
férfit, kegyesen mosolygott. Kényelmes ültéből
azonban nem mozdult. Végre megnyíltak ajkai:

— Ugy e * löhadnagy küldi, a ki tegnap
ígért egy szép virágcsokrot? De ez, a mint
látom bizony elég silány. Külömben tegye le jó
ember! — Margit! — szólt szobaleányához
— adj ennek a derek embernek egy kis bor-
ravalót!

Jónás ur érezte, hogy valamit a kezébe
csusztatnak, de hangszálai mintha megta-

még pedig olyan passzusát, a mely a le-
velíró részéről rosszhiszemű rágalmat nem
foglal magában. Azt mondja ugyanis eb-
ben Ugron: Bánffy főudvarmesteri lemondásának okául azt jelentik, hogy a választási kasszát nem adta át utódjának. Tehát nem Ugron állítja ezt Bánffyról, hanem mint mások jelentéséről tesz róla említést. A maga részéről csak azt füzi hozzá, hogy Bánffy 1898. vége felé új választást akart elrendelni és ahhoz a Bánffy rendszere szerint sok pénz kell.

Ez azonban nemcsak köztudomású tény, hanem olyan klasszikus tanuk által is megerősítést nyert a tegnapi ülésen, mint Fejérváry báró és Gajáry Ödön, a kik nyíltan beismerték, hogy 1898-ban csak azért maradt el az országgyűlés felosztása, mert az új választásokra nem állott elég pénz rendelkezésre; de beismerték azt is, hogy a választási kasszát addig, míg pénz volt benne, maga a miniszterelnök kezelte.

Ugron Gábor tehát nem tett mást, mint hogy azt a máshonnet származó jelentést, mely szerint Bánffy báró 1898-ban választási pénzt gyűjtött, a maga részéről is valószínűnek jelezte annak hangsúlyozásával, hogy Bánffy akkortájt csakugyan választásokra készült, a mihez sok pénzre lett volna szüksége. A Vaterland cikkének ama kijelentéséhez, hogy Bánffy a külföldről is gyűjtött pénzt s annak a tényállásnak utóbbi megerősítéséhez, hogy 1898-ban is történt ilyen gyűjtés, amely felhasználva nem lett, Ugron Gábornak semmi köze.

A tényállás tehát az, hogy Ugron abból a közismeretű tényből, mikép Bánffy 1898-ban új választásokra készült, hitelt érdemlőnek jelezte azt a híresztelést, hogy ő akkor választási pénzeket gyűjtött s ezeket sem föl nem használta, sem utódjának át nem adta. Ebben célzatosan rosszhiszemű rágalom nincsen, mert hisz-

gadtak volna a szolgálatot, egy szót sem tudott kiejteni. Azt sem tudta, hogyan jutott ki az utcára, csak akkor tört öntudatra, midőn a hideg szél megcsapta arcát. Kezdte magát kellemetlenül érezni és sejtette, hogy ő most egy kissé felsült.

— Én ugyan megjártam most — monologizált — de úgy kell annak, a ki nem elégszik meg feleségével és olyan szekér után futkos, a mely föl nem veszi.

Elment egy vendéglő mellé és ösztönszerűleg betért egy kis bufelejtőre. Nem ment haza ebédelni, sőt este a színházat is elmulasztotta. E helyett nagyokat ivott, miközben egyre dörögött:

— No te színház, ugyan várhatod, míg én ismét jegyszédő leszek benned! Most már — hál' Istennek megjött a munka, folytatom a mesterséget. Van feleségem is, a ki még talán csinosabb annál a színeszőnmél és — a mi a legfőbb — szeret! Hogyan is lehettem annyira megbomolva?!

Késő este megvigasztalódva haza ballagott. Nejét már édesded álomba merülve találta. A mint elnézte a kedves képet, keserű szemrehányásokat tett magának. Egyszerre csak látja, hogy életparja arcán a boldogság pirje tükröződik vissza és érthetetlen szavakat suttog. Hozzáhajol — és villámsujtottan hallja a hőszerelemes nevét.

— Micsoda, hát te is? — Megállj adok én neked mindjárt!

ahhoz csak nem kell valami nagy rosszhiszeműség, ha valaki fölteszi Bánffyról, hogy a mikor választásokra készül, ehhez első sorban is pénzt, sok pénzt igyekszik megszerezni. Hogy nem kapott, azt csak tegnap tudtuk meg Fejérváry nyilatkozatából, de ennek elhangzása előtt, bizony a legnagyobb valószínűség mellett, hogy az az állítólagos 1898-ki pénzügyítés csakugyan megtörtént.

A tegnapi leleplezés tehát nem Ugront bizonyította rágalmozónak, hanem az ellenzéknek azt a vádját bizonyította valószínűnek, hogy Bánffy báró nem is képzelte lehetőséget Magyarországon választásokat azoknak Judás pénzzel való meghamisítása nélkül.

Pécs város egy éve.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. március 9.

A városok belételeiben egy év alatt törtétekről s még inkább a jövőre érvényesítendő tapasztalatokról a városi közigazgatási bizottságok évenként márciusban felterjesztéseket tesznek az egyes részterületekhez.

E felterjesztésekben elmondják, mi történt közigazgatási tekintetben egy év alatt a városok belételeiben; elmondják, mik voltak az előhaladás hátrányai és esetleges előnyei; elmondják, mennyiben váltak be egyes törvényes vagy rendeleti reformok s előadják tapasztalataikat, hogy milyen reformok, újítások lennének szükségesek a jövőre nézve, vagy milyen intézményeket és mennyiben lenne szükséges a közérdek szempontjából változtatni.

A felterjesztések «évi jelentések» címén fel is mennek a miniszterekhez. Azonban nagy ritkán jön rájuk válasz is s még ritkábban történik ezek alapján intézkedés. Ha jön is válasz, ha történik is intézkedés, édes-kevés és olyan jelentéktelen ez, hogy kinek se marad emlékeztetés, mi érdeme sincs.

Nem csoda tehát, ha Pécs város évi jelentéseinek tegnap a közigazgatási bizottsági ülésen történt tárgyalásakor Zárny Károly dr.

Fölrázta a nőt álmából és böszülten rá-
rivallt:

— Ébredj csak, gyönyörűséges asszonykám! Te itt nyugodtan pihensz, míg én a nagy szegénytől, a mely miattad ért, mint egy örült bolyongok a városban?! A színházi alkalmazottak nyíltan beszélik, hogy a hőszerelemért epedsz és hogy e miatt oly szórakozott vagy, hogy felőled az előadás alatt bárki jegy nélkül mehet be a színházba. Sőt az igazgatónál is följelentettek, a ki el akar téged bocsátani! Ezt a hírt annyira a szívemre vettem, hogy ma el sem mentem a színházba, sőt föltemtem magamban, hogy jó ideig be sem teszem oda a lábamat; mint jegyszédő azonban többé soha. Te, ha ki akarod magadat nevetetni, csak menj tovább is!

Márta asszony, kinek az álom már teljesen kiment a szeméből, megszegyenülten hallgatott. Majd esdőleg fordult férjéhez, miközben szemében a bánat könnyei csillogtak:

— Óh kedves Mihály, meg tudsz-e nekem bocsátani? Én mégis csupán csak téged szeretlek!

Jónás mester hosszas lelki küzdelem után megmondta:

— Am legyen, megbocsátok! De ezután felejtse el azt a bolondságot! Hiába, mégis csak igaza van a dalnak, midőn az asszonyt ingatagnak nevezi. De ezután jobban vigyázzon rád.

Férj és feleség kiengesztelődve borult egymás keblére.

K. A.

az iránt szólalt fel, hogy a jelentéseket a miniszterek figyelmébe kell ajánlani s az azokban ohajtott reformokra nézve választ és intézkedést is kérni. Nem csoda az se, ha az előadó Tróber Aladár dr. főjegyző csak maga emlékezett, hogy a tavaszi felterjesztésekre is jöttek egyes miniszteri válaszok. De hogy mily lényegtelenek voltak ezek, mutatja az, hogy még a szakreferensek is alig tudtak felsorolni, mi is volt hat azokban a miniszteri válaszokban?

A város egy évi belételeiről szóló eme jelentéseket különben a következőkben ismer-
tetjük:

(Elnöki ügyek.)

A miniszterelnöknek szó evi jelentés megemlékezik a szegényügy foganatba vett reformálásáról. Szól a helyi önkormányzat rendjéről s arról, hogy az új szervezési szabályrendelet jóváhagyásával ez a rend most már állandó fog lenni. A közigazgatási bizottság tevékenységét illetőleg jelenti, hogy a bizottság 15 ülést tartott. Kijelenti végül, hogy *rendbirság* tisztviselők ellen 21 esetben szabott ki s 101 forint folyt be e birságokból; továbbá, hogy új *fegyelmi* 8 esetben volt s a hátralékos 6 esettel együtt 14 eset tárgyalatott, melyek közül elintéztetett 4, folyamatban van 10 ügy.

(Belügyek.)

A belügyminiszteriumhoz intézett jelentés szerint a város közigazgatási bizottsága a múlt évben 12 rendes és 3 rendkívüli ülést tartott. A rendes hivatalos vizsgálatok foganatosítottak s munkássága a tisztviselőknek elismerésre méltó volt; bár a személyzetnek hiányossága miatt hátralékok nagyszámmal voltak. Az új szervezési szabályrendelet értelmében azonban a szükséges új állások szerveztetvén, a hátralékok a jövőben nem fognak felszaporodni. A városi pénztáraknál a rendes vizsgálatok pontosan foganatosítottak s a pénztárak mindenkor rendben találtak. A városi *beruházásokat* illetőleg elősorolja a jelentés, hogy az új katonai gyakorlótér bereendeztetett, a szigetkülvárosi iskola építésére telek vásároltatott, ugy szintén a budakülvárosi ovoda számára is ház vétetett meg. A központi temető létesítésére szintén folytak a munkálatok és a közbiztonság építése a befejezéshez közel áll. Országos állatvásártér is létesítetik s a vasuti pályaház kibővítése szintén megtörtént.

A *filantropia* köréből felemlíti a jelentés, hogy elemi csapás a várost nem érte. A jótékony egyletek mindent elkövettek a humanizmus érdekében. A szegényügynek egyöntetű alapon leendő rendezése foganatba vétetett. Sajnos, hogy a tervbe vett elmeegógyintézet még nem létesült. A lelencek ellátása a régi gyakorlat és a fennálló szabályok szerint történt.

A *közrendészet* körében különösebb felemlíteni valót nem talál a jelentés. A rendőrség 2 altisztel és 7 rendőrrel szaporított; de még így is csak nagy erőfeszítéssel tud megfelelni a közbiztonság érdekének. A munkásegyletek csendben működtek. Az 1898-ban felfüggesztett építőmunkásegylet a múlt évben működését ismét megkezdte. A kivándorlás jelentéktelen volt. Csak pár bányász vándorolt ki Olaszországba.

A *közegészségügy* nem volt kedvező a múlt évben. Járványszerűleg uralkodott az év elején a hasi hagymáz és csak februárban szűnt meg. A kanyaró és vörheny bár nem járványszerűleg, de állandóan jelentkeztek szórvasyosan. A difteria ritkán fordult elő s a gyógy-szérummal való oltások kedvezőek voltak. A himlőoltás kizárólag állati nyirkkal eszközöltetett és jól sikerült. Az egészségügyi vizsgálatok szigorúan foganatosítottak. Gyógyszertárak és orvosok száma nem növekedett; szülésznek száma egygyel szaporodott. A köztisztaság jó volt. A város kövezése, befásítása folyamatban van. A közegészségügy érdekében létesül a közbiztonság és a kórház mellett járványkórház is állítottatott fel. A betegápolás az

uj törvény szerint fogatosították s a szegény betegek ingyen gyógyszert kapnak.

A városi árvaszéknél összesen 3116 árva és gondnokolt ügyeit intézték a múlt évben. Felszabadult gyámság alól 196 árva, 44 gondnokolt. A gyámpénztárban 990.333 frt 85 krajcár árvaügynön kezeltetett. Kifizettetett 898.043 forint. Érkezett az árvaszékhez 6832 ügydarab; elintéztetett 6757 darab.

Anyakönyvi ügyekben semmi különös észleletet nem tesz a jelentés.

(Pénzügyek.)

A pénzügyminiszterhez felterjesztett jelentés szerint a *vagyonosodás jele*, hogy a múlt évben 411.507 frt adó iratott elő, míg 1898-ban csak 380 ezer. A hadmentességi adó előírása 3220 forinttal csökkent, a mi a *sorozás* jó eredményét jelenti. Elemi csapás miatt csak 3 esetben történt adóelengedés. Ideiglenes adómentesség alá bejelentett 178 hold föld és 127 házra kértek adómentességet. Egyenes adóban leiratott 42 ezer frt; beszédetett 422 ezer forint; hátralék maradt 51 ezer forint, a mi az 1898. évihez képest *emelkedett* hétezer forinttal. Hadmentességi adóban 4381 frt leiratott s hátralék van 3183 frt. Telekkönyvileg az adóhátralék 16 esetben biztosított. A sörfogyasztási adó 103 ezer forintban iratott elő; a szesz és italmérési fogyasztási adó 102 ezer frttal biztosított. *Engedélyezve van 470 italmérési; köztük korcsma 170.* A dohány elárulást illetőleg négyszáztizennyolcezer forint volt a forgalom; s a különlegességi dohányáruda 78 ezer forint forgalmat közvetített.

(Kereskedelmi ügyek.)

A kereskedelmi miniszterhez intézett jelentés szerint a közutak rendben voltak és a közforgalom fennakadást nem szenvedett. Az állami közutak fenntartása 16250 koronába került; a törvényhatósági közutakra 36.917 korona fordítatott. A belvárosi országutnak a vasúthoz vivő egy része, 22 ezer korona költségen, aszfalttal, a másik része, 40 ezer korona költséggel, keramittal burkoltatott be. Az utak befásítása eszközöltetett; seprőgép és gőzhenger is szereltetett be az utak tisztítása végett.

A *pósta- és távirtda ügyeket* illetőleg igen hasznos intézmény volt a vasúti postahivatal felállítás. Nevezetes ujtás a pénzesutalványoknak a háznál való pénzbeli beváltása és fővárosi lapoknak külön kikordók útján gyors kézbesítése. Nevezetes végül a telefon államosítása, mely ez év április havában végleg fogatosítottatik.

A házalás Pécsen tiltva lévén, ideiglenes házalási engedély csak ritkán kéretett. A hitelviszonyok jók. Egy kézi zálog üzlet forgalma nagy. Új gyárak nem létesültek. Az ipari mozgalmak között nevezetes két ipari szövetkezet, a cipészek és munkás általános fogyasztási egyesület alakítása. Munkásokban hiány nincs, de különösen az építés terén sok a kevés munkával bíró közműves. Külföldi iparcikkek nem hozatnak be.

(Földmívelési ügyek.)

A földmívelési miniszternek szóló jelentés szerint a mezőgazdasági viszonyok közepesek voltak. A termés átlag jó volt. A szőlő felujtás haladt.

Itt a jelentés óhajtja a bortörvény reformálását, mert az a jelentés szerint jelenlegi végrehajtásában tönkre teszi a borkereskedelmet.

A munkásviszonyok jók voltak.

(Katonai ügyek.)

A honvédelmi miniszterhez küldött jelentés szól a városi katonai nyilvántartási hivatal múlt évi tevékenységéről.

Jelzi a sorozás jó eredményét. Ismerteti az ismeretlen helyen és távollevő hadkötelesek puhatólása iránti intézkedéseket, melyek mindjobban eredményre vezetnek, úgy, hogy a katonaság elől bujdosók száma egyre csökken.

Apróságok a Kubelik-hangversenyéről.

A színház zsufolásig tele volt; persze a karzatra szorult föl sok olyan tagja is társadalmunknak, ki eddig csak a páholyból nézte végig az előadásokat.

Sokan voltak a színházban olyanok, kik máskor is ott lehetnének, sokan voltak vidékiek.

Egy szóval sokan voltak! Nézi ezt az egyik földszinti páholyból az igazgató-pár s a mint nézi Tiszay, eszébe jut, hogy ennek a rengeteg bruttó-bevételnek 75 percentje a cseh művészé s neki csak 25% bruttó marad, odaszól »Bögözy uram« kuruchumorával kedves életepárjához, hogy:

— »Ugy-e most nem akarja ez a cseh a magyar-kvótát 45%-re emelni. Pedig de jó volna!

Volt ott még egy igazgató, a ki végighallgatta a hangversenyt. Ez meg a pénzügyigazgató volt.

Mikor végignézett a tele színházon, odaszól a szomszédjához:

»No lám, mindig jajgatnak, hogy sok az adó, mégis tele van a színház, mikor 300 percentes a helyárák emelése. Majd adókivetéskor meg se kottyán egy kis tíz percentes adó-emelés! Veszem ezt ad notam!

A szintársulat tagjai nem jutottak helyhez. Egy része a színpadon a színpadok mögött volt, de ott a katonazenekar tagjai foglalták el a java helyeket s a későbbben jövők nem láthatták a hegedűművészt.

Delli úgy segített magán, hogy kissé kinyitotta a színpad vezető egyik ajtót s a résen nézett ki a művészre, meg a nagyközönségre.

De nem sokáig nézhetett ki, mert a nagy légvonatot csakhamar meghűtötte a nyílásba dugott orrát és a legpianissimóbb játéknál hatalmas tüszénés rendítette meg a színpadokat. Utána második, harmadik, egy szóval Delinek menekülni kellett a jó pozíciójából.

Voltak olyanok is, kik a karzatra váltottak jegyet, mert máshol már nem kaptak, de előadás közti szünet alatt lejöttek a földszintre s ott ögyelegtek, mert üres ülőhelyet nem fedezhettek föl.

Lát egy ilyen hely nélküli urra a jegyszédőné, menten rá is támadt és iparkodott kitéssékelni a földszintről.

A fiatal ember azonban rendületlen nyugalommal bámúlt az üres színpadra, míg a belépő Kubelik el nem kezdte a zene számát.

Akkor hirtelen odafordult a jegyszédőnéhez, hogy »hallgasson, hiszen nem szabad beszélni, mikor Kubelik játszik!« És a jegyszédőné meglepődve és ijedten sietett az ajtó-sarkába, a fiatal ember meg zavartalanul gyönyörködött abban a szép szempárban, mely miatt a magas állását ott hagyta.

A cigány-bandák testületileg jelentek meg, persze a karzaton. Hát amint megjelenik Kubelik, nézik a cigányaink.

Náluk csak a nagy alak imponál; persze a mint onnét felülre az amugy is alacsony termetű Kubelikot mustrálják, úgy előre elkezd az egyik nagytermetű brácsás:

— »Ná már á mi bándánkba csimbáloms kordozsénak se kelléne, ujan pücsurka!«

Hanem mikor a játékát hallották, más volt ám a cigány közvélemény is.

Ki is fakadt az egyik kis sipos, hogy — Há igen primásunk vona, akkor vona ám löre (pénz) degivel. Minden nap gishüblivel ihátnám a duflárumos teámát.

A másik bandának a cimbalmosa rákontrázott:

— De nekém nem kelléne primásnak, mert minek ilyenkor ántret sedetni, mikor a

tányérozással kétszer ákkorá részt lehetett volna esszemuzsikálni.

Kifogásolták a cigánykritikusok, hogy csak »sálon-darábot hedegil,« de mikor ráadásul a magyar ábrándot játszotta el s ebbe mint betétet a »Csak egy szép lány van a világon« nótát szordinával és oly lágyan, ahogy cigány még soha, utána egy tüzes csárdás motívumot, elkezd a nagybögös:

— Kennyi neki, mikor ezistből van a hurjá.

— Bibas te, — véli a kollegája, — nem csak az, hanem aránybul van a gyántájá, ázsirt is szól ilyen szípen á szerszámjá!

Hirek.

Pécs, 1900. márc. 9.

Ebéd után.

— Ön az?
— A mint látja.
— Bocsánat, de nem jól látok.
— Miért?
— Fáj a szemem!
— Melyik?
— A jobb szemem.
— Sajnálom uram, de vigasztalódjék, nekem is fáj a szemem.

— Csodálatos szimpatia! A jobb szeme?
— Nem, a tyukszemem!

Barna ur megállt. Én is. Szemem közé nézett és nagyokat fujt. Én nem néztem a szeme közé, de nagyokat fujtam a havanna illatos füstjéből.

— Uram! — mondá hangnyomatékkal Barna ur. — Ön kiméletlen.

Ugy találja? No igazán nem hittem volna. Higyje el, a legkevésbé sem volt szándékom megbotránkoztatni, de kedélyem oly nyomott!

— Mi hagyott rajt oly fájó nyomot?
— kérdé Barna ur részvétellejesen.

Zsebembe nyultam s elővettem, mert nem vesztettem el az ormódi temetőn, piros bársony keszkenőm, egyszerűen azon okból, mert biros bársony keszkenőm nem volt a világi életemben — tehát elővettem zsebendőmet, hogy felszársam könnyeimet.

— Uram, az Istenért, ön sirl! Mi lelto? Mi bú bánlja bánatos lelkét? Volt ideálja s elhagyta hűtlensül? avagy leendő gyermekeinek rossz bizonyítványa hangolta úgy le?

— Nem! Oh nem.

— Vágy talán a búrok sorsán kesereg? Talán sejt és sejtése pogány?

— Nem! én katolikus vagyok s sejtéseim is azok. Más az, mi búsit.

— De uram, ön kétségbe ejt vigasztalanságával!

— A vigasztalás csak pusztá szó, nem ily fájó szívnek való, nem ily fájó szívnek való — dűdoltam fájón, szomorúan.

— Tehát titkolózik?

— Inkább pikkoloznám!

— Kapucinert, vagy fehéret? — kérdé Barna ur élénken.

— Az nekem mindgy — felelém teljes megadással.

— Tehát menjünk. Nagyon jól fog esni nekem is egy pikkolo.

— Mondok valamit, a mi jobban esik!

— Mondja uram, mondja.

— Eltekintve a záporosótól, két pikkolo mindenesetre jobban fog esni.

— Maga kis hamis.

A kávéház elé értünk.

— Isten önnel Barna ur! — nyujtám kezem bucsuzásra.

— Hogyan, hát nem tart velem?

— Eh, beszéljünk komolyan, nem iszik egy pikkolo kapucinert?

— Nem!

— Miért!

— Mert kívül állok.

— Jöjjön hát be! — biztatott Barna ur.
— Valamit sugok magának — mondtam én — a nélkül, hogy kijönne a kis kert kapujába. Nincs pénzem, de majd lesz! Jó a zsidó mindent vesz!

— Ne várjunk addig, mert akkor már késő lesz, bár a szívem, szebem akkor is az öné lesz.

— Köszönöm, köszönöm, ön megszégyenit; nem fogadhatom el nagylelkű ajánlatát.

— Mit gondol uram! Megfulladna ön, ha az én pénzemen meginnék két pikkolo kapucinert?

— Nem! Határozottan nem!

— Nos tehát . . .

— Még sem megyek!

— Miért ne jönne?

— Igaza van uram! Miért ne mennék be! Igazán furcsa, csodálom, hogy eddig is nem mentem be, valóban nagyon csodálom.

— Előre . . .

— Honfiak, polgárok és ifjak! Elő, elő, előre hát . . .

— Tán szocialista?

— Mikor nincs pénzem, akkor igen!

Beültünk és megittuk a két pikkolo kapucinert, a pikkolo fiut azonban nem ittuk meg. (Nep.)

Naplószám 1900. március 10-én.

Naptár: szombat, március 10. — Róm. kath.: Negyven vértanu. — Prot.: Negyven vért. — Görögkel.: (febr. 29.) Torfir. — Zsidó: Veadar 9. — Nap két 6 óra 25 perckor; nyugszik 5 óra 46 perckor. — Hold két délben; nyugszik 3 óra 36 perckor reggel.

Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelentése szerint: változás nem várható

A polgári kaszinó estélye saját helyiségében 8 órakor.

Színház: Villarsi dragonyosok, operett.

— (A király személye körüli miniszter.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy gróf Széchenyi Manót a király a személye körüli miniszteri állástól, saját kérelmére, tekintettel megrongált egészségi állapotára, hű szolgálatai elismerése mellett felmentette s neki az első osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta. A király személye körüli miniszterium vezetésével ideiglenesen Széll Kálmán miniszterelnök biztatott meg.

— (Bulletin a vízről.) A Tettye forrás vízállásáról a főmérnöki hivatal ma a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége f. hó 9-én reggel 1800 köbméter.

— (Eljegyzés.) Polgár Samu, magyar államvasuti mérnök Dombóvárról, eljegyezte Schön Olgát, özvegy Schön Márkusné leányát Kaposvárról.

— (A szigetvári adópénztáros öngyilkos lett.) Mikor Héregi Gézának, a szigetvári királyi adóhivatal pénztárosának el-tűnéséről irtunk, az első közleményünkben jeleztük, hogy attól félnek, miszerint a sik-kasztó öngyilkos lett. Ugy is történt, mert — mint ma szigetvári rendes tudósítónk jelenti, Héregit tegnap délután a Szigetvár melletti becetái erdőben felakasztva találták. A sik-kasztó pénztáros tehát öngyilkosság útján menekült a földi igazságszolgáltatás elől éppen azon nap, mikor körözése a rendőri hivatalos közlönyben is megjelent.

— (Pályázatok.) A csurgói járásbírósnál egy jegyzői, a szigetvári járásbírósnál egy aljegyzői állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári törvényszék elnökénél.

— (Tigriassivü anya.) Tolnáról írják, hogy Tevelen borzasztó módon pusztította el a gyermekét Laufer Róza cselédleány, mert nem fizetvén érte a tartásdíjat, azt visszahozták neki. A gyermeket megfojtotta s egy ládába akarta tenni, de nem fért bele. Ekkor a szörnyeteg levágta a gyermek fejét és lábait s aztán így megcsontkítva bele rakta a ládába és elásta a kertben. Másnap azonban rájöttek szörnyü gaztettére s a csendőrség elfogta.

— (Szőlészeti mozgó munkavezetők.) A m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő Pécs szab. kir. város Tanácsához a következő átiratot intézte: „Mivel a földművelésügyi m. kir. miniszter Baranyavármegye három állami és szőlészeti mozgó munkavezető alkalmazását rendelte el és pedig egyet Monostor, egyet Pécsvárad és egyet Pécs lakhelyvel, azért van szerencsém a Tanácsot értesíteni, hogy a munkavezetők folyó hó elsején állomás helyüket elfoglalták s nem csak hivatalos kiküldetésre alkalmaztatnak, hanem azon felül ugy községek, valamint magánbirtokosok által is igénybe vehetők munkásainak a szőlőtelepítés valamint a szőlő minden rendes évi munkáinak betanítására s amennyire idejük engedi, azok vezetésére is; ugy a szőlő berendezésnél, vesszők és oltványok megszedése, vermélése és csomagolásánál, ültetésnél, metszésénél, válogatás és más zöld munkáknál, fásoltványok készítése és iskolázásánál, zöld oltványok készítésénél, peronospora és oidium elleni védekezésnél, székémgelli gyéritésnél stb. szóval minden a szőlőnél előfordulható munkáknál.

Ha a munkavezetőket magánosok óhajtják igénybe venni, ez iránti megkérésükkel a munkálatokat jóval megelőzőleg a szőlészeti és borászati felügyelőséghez Pécsre forduljanak, mivel a munkavezetők idejét beosztás, a felügyelőség küldi ki őket. Ily esetben a munkavezetőt egy korona napidíj s utiköltség (vagyis 14 fillér kilométer pénz, azaz egy lovas kocsis vagy vasuton utazna III-ad osztályú jegy) illeti azon birtokos részéről, ahol el van foglalva. Ha a munkavezető szolgálatát egy napon több szőlő birtokos vette volna igénybe, az illető szőlő birtokosok együttesen (aránylagos felelősség szerint kötelesek a munkavezető napidíja, utiköltsége, élelmezése és ellátásáról gondoskodni. Ha a munkavezetők községnél (mint erkölcsi testületnél) működnek, ekkor fuvarrói és vasuti jegyről, valamint élelmezésük és lakásukról a község tartozik gondoskodni, egy korona napidíjukat pedig az államkincstár viseli. A mozgó munkavezetők munka könyvvel vagy munkáival lesznek ellátva és abba a munkaadó minden egyes esetben bejegyzi saját nevét, a község nevét, a munkavezető megérkezési idejét a végzett munkát, a munkavezetőnek fizetett napidíj összegét és távozási idejét.

— (Új szülésznök.) Beremenden (siklósi járás) szaporodott a napokban egygyel a szülésznök száma. Lakat Józsefné, okleveles szülésznök telepedett meg legújabbban a községben. Johann Béla dr. tb. vm t. orvos ma terjesztette be a szülésznök oklevelét, melyet a legközelebbi vármegyei közgyűlésen fognak kihirdetni.

— (Működvelői előadás.) Már kétszer megemlékeztünk arról az előadásról, melyet jövő szerdán este fognak a pécsi jogakadémia polgárai rendezni a Nemzeti Szin-

házban, de a nagy érdeklődés megköveteli, hogy újra szóljunk róla. A sokoldalú kérdésközlésre kénytelenek vagyunk, bár röviden, de együttesen, válaszolni. A „Három kalap” igenis francia vigjáték, de nem az újabb irodalom terméke s ianen magyarázható meg, hogy minden pikantériát mellőz. Oly szolid a darab, hogy megnézhetik azt még az iskolás lányok is. A mai azt illeti, hogy kaphatók-e még helyek a 13-ki előadásra, arra csak annyit válaszolhatunk, hogy most még kaphatók jegyek és helyek, de sietni kell a jegy megváltással, hogy helyet kapjanak, kik meg akarják nézni a „Három kalapot” s az élőképet, mert, úgyszólván, kapkodják a jegyeket. Hogy arra is megfelleljünk, vajjon érdemes lesz-e megnézni a darabot, tekintve, hogy működvelői hölgyek és jogászok játszá a vigjátékot, igen-nel felelünk. Ha nem is produkálnak olyant az előadók, mint az első rendű színházi erők, eltekintve attól, hogy ezt nem is követelhetni tőlük, élvezni valót, ismerve a szereplők tehetségét, mindenesetre fognak nyújtani. Ezekben az eddig hozánk intézett kérdésekre aztán meg is válaszoltunk.

— (Vízállás.) A vizrajzi intézet jelentése szerint, a közel jövőben általános áradások várhatók, a mennyiben a felső vidéken körülbelül két méter magasságban borítja a hó a hegyoldalakat, mely hótömegek a felső vidékeken már napok óta tartó enyhe időjárás folytán olvadásnak indultak. A Duna Mohácsnál tegnap óta negyven centiméternyit áradt, de az természetesen még nem ad okot az aggodalomra, sőt valószínű, hogy a közel jövőben, ha árad is a Duna, tekintve, hogy a jégzajlás megszűnt, miharább visszatér a rendes mederbe.

— (Személyi hír.) Vaniss Sándor járási főszolgabíró egy napi távollét után ma reggel Nagy-Kozárról hazaérkezett.

— (Lövöldöző cselédleány.) Furcsa szerelmi dráma volt készülöben a napokban, mely azonban szerencsére azzal végződött, hogy a szerelmi drámát rögtönző cselédleány két lyukat lőtt a levegőbe. Az egyik szomszéd községben történt, hogy Hajagos Katalin odaváló cselédleány már huzamosabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott egy községbeli legényvel, mely viszony nem maradt következmények nélkül. A leány azt akarta, hogy szeretője őt vegye el feleségül, de a legény a legcsekélyebb hajlamot sem mutatta a nősülés iránt, mi annyira elkeserítette a fiatal leányt, hogy elcsente gazdájának revolverét s meglesve a hűtlenné vált szeretőt, kétszer rálőtt. A lövések szerencsére nem találtak s így sikerült a leányt, mielőtt még egyszer lőhetett volna, lefegyverezni. Hajagos Katalint gyilkossági kísérlet miatt feljelentették a bíróságnál.

— (A Duna halottja.) Mohácsi szigeten a napokban egy ismeretlen egyén holttestét fogták ki a hajósok a Dunából. A hulla egy körülbelül 40—42 éves emberé, ki ruhájáról ítélve, a középosztályhoz tartozott. Hogy mi vihette ezt az embert a Duna hullámai közé, azt nem tudni. A hulla agnoszkálás végett lefenyképeztették s a mohácsi köztemetőben temették el.

— (Tolvaj gyermek.) Sánta Józsefné m.-sórósi lakosné a napokban pauaszt emelt a községi előjáróságnál, hogy tulajdon

fia, a tizenhároméves Sántha Gyula, feltörte a ládáját s abból hat koronát kilopott. Miután ez a fiúnak már nem első gonosz csinyje, az anya egyben kérelmét is előterjesztette, hogy a rossz uton haladó fiút lehetőleg valamelyik javító-intézetben helyezték el. Hir szerint a hatóság az anya kérelme folytán megteszi a szükséges intézkedéseket a fiúnak javító-intézetbe leendő felvétele iránt.

— **(Részeg kocsis.)** Kicsi híja, hogy tegnap Üszögh felé emberhalál nem történt egy kocsis miatt, aki, míg gazdája a dolgait végezte, berugott. Akként történt a dolog, hogy Dólics József üszöghi gazda tegnap bent járt Pécsen s míg néhány bevásárlást eszközölt, kocsisa, Vendég Imre, az egyik buzatéri kocsmában berugott. Mikor aztán estefelé hazaindultak, az üszöghi erdő közelében elnyomta a túlbuzgóság a kocsisat s elaludt, a gyeplőt pedig kiejtette a kezéből. A lovak megéreztek, hogy szabadjára vannak hagyva, megugrottak s elragadták a kocsisat. Ki tudja, mily végzetes szerencsétlenség válhatott volna a dologból, ha a gazdának a legkritikusabb pillanatban nem sikerült volna a leesett gyeplőt megfogni és meglékezni a nekivadult lovakat.

— **(Mikor a cseléd mérge.)** Furcsa dolog lehet az, mikor a cseléd mérges a gazdára, de a mi korunkban, midőn minden szobacica egy elátkozott király leány, minden béréslegényben pedig két grófnak való uri hajlamok laknak, már ez sem csoda. Pellérdén történt a napokban, hogy az egyik odaváló gazda cselédjét valami mulasztásért megkeresholta, mi a derék béréslegényt annyira dühbe hozta, hogy elment hazuról s csak éjjel felé tért haza — berugva. Akkor aztán esapott olyan lármát, hogy a szomszédok is felriadtak rá. Halálra kereste a gazdáját s mikor ez nem jött ki, bevérte a ház ablakait, aztán visszament a kocsmába. Reggel persze szánta-bánta a tettét, de ez már mit sem használt, mert a mellett, hogy a szolgálatból elbocsájtották, még fel is jelentették éjjeli csendháborításért a hatóságnál.

— **(Már megint a cigány.)** Furko (Füstös) János cigánylegényt a napokban Szabolcsan azon kapták rajta, hogy beosont Németh József ottani gazdának nyitva felejtett éléskamrájába. A házbéliek meglátták a cigánycsinyt s midőn Furko egy hatalmas sonkával megterhelve jött ki az éléskamrából, nyakon csípték és átadták a hatóság emberének. Most majd jószándékáért a bíróság számol a cigánylegénnyel.

— **(Álkuccsos tolvajok.)** Nemes János kis-kezári lakos panaszt emelt a napokban, hogy a szőlőjében levő pincéjét eddig ismeretlen tettesek feltörték s abból két öt literes üveg bort elemeltek. Az álkuccsos tolvajokat a gazda panasza folytán most keresik.

— **(Apa ménevizsgálat.)** A vármegyei ménevizsgáló bizottság tegnap Hásságy M.-Sóros és N.-Kozár községekben tartott apaménevizsgálatot, mely az eddigiekhez képest igen szép eredményvel járt. A ménevizsgálaton a járás részéről Vasiss Sándor főszolgabíró és Puppinszky Tivadar járási állatorvos vettek részt.

— **(Kecske fogta farkas.)** Chez-Tablot községben néhány nap előtt egy

Sigalardné nevű özvegyasszony zsenge salátaleveleket keresett, míg kecskéje, egy rendkívül nagy és szép állat, az erdőszélen legelezett. Egyszerre egy kiéhezett farkas bukkan elő az erdőből s hatalmas szökéssel a kecskére ugrott. Ez véletlenül ebben a pillanatban oly erővel emelte föl fejét, hogy a farkas feje a kecske szarvai közé ékelődött. Minél inkább igyekezett a két állat egymástól elszakadni, annál inkább összebonyolódtak. Az asszony, amint a különös esetre a kecske mekegésére figyelmessé lett, annyira megrémült, hogy nem birt segítségért kiáltani. Szerencsére észrevette a ritka küzdelmet, egy a közelben delgozó szomszéd is; odafutott, az ordas hátsó lábait bátran megragadta s a magához tért özvegy éles, hosszú káposztavágó késével több szurást tett a kecske szarvai közt vergődő fenevad mellébe és oldalába. Borzalmas üvöltése csakhamar halálhörgésbe ment át s a bátor asszony most igényt tarthat a 100 franknyi jutalomra, mely egy farkas elejtéséért jár.

— **(Elegáns szelshámos.)** A chicagói előkelő társaságban nagy izgatottságot keltett nemrégiben az a hír, hogy Mr. Alex Haviland Gildersteeve lovagot, ki a város legelőkelőbb köreiből mozgott, a rendőrség ékszerlopás miatt keresi. A lovag ur hirtelen eltűnt, de bőröndjében, melyet a nagy sietségben elfeledett magával vinni, nagyon sok zálogcédulát találtak, melyekből kitűnt, hogy lopott ékszerek elzálogosításából fél év alatt legalább is 40.000 dollárt vett be. A raffinirozott tolvaj azokban az uri házakban, hol megfordult, a legszebb ékszereket szedte össze és oly ügyesen adta az előkelő gentleman szerepét, hogy lányos házaknál különösen szívesen látták és ő több fiatal örökösnek, akik pedig nem szűkölködtek udvarlókban, feltűnően a kegyében állt. Egy nagyon csinos milliomosleánynak szerelmet vallott és a leány a szerelmet viszonzta. Most, hogy oly váratlanul eltűnt a szép lovag, a szerelmes milliomosnő hirtelen nagyon beteg lett.

— **(A megye diákjai.)** Érdekes magánvizsgálat lesz a folyó hóban a polgári iskolában. A vármegyének két régi és buzgó hivatalnokai Csebi József és Niederreiszter Pál teszik le e hónapban a polgári iskola negyedik osztályának vizsgáját, hogy ezzel az előmenetelnél feltétlenül szükséges képesítést megszerezzék. A két öreg diák a napokban kapta meg az engedélyt a vallás és közoktatásügyi minisztertől a vizsgák letételére.

— **(Betörők.)** Elm András, r.-petrei lakos házában tegnap annak távollétében eddig ismeretlen tettesek az ablakot egy vésővel felfeszítették s így a szobába hatolva, az ott levő két szekrényből 68 koronát érő ruhamezőt elloptak. A gazda panasza folytán most nyomozzák az ismeretlen tetteseket.

— **(A szállás útján.)** Krukkenberger Rezső hásságyi tanítóhoz tegnapelőtt egy öregebb, szegényes kinézésű ember állított be, ki némi élelmet és éjjeli szállást kért a tanítótól. Krukkenberger Rezső adott is neki, reggelre azonban arra a kellemetlen felfedezésre jutott, hogy vendége nem elégedett meg az élvezett vendégszeretettel, hanem ellopta a tanítónak egy negyvenhat korona értékű 12 milliméteres revolverét is. Miután a revolver

az éjjeli vendég távoztával tűnt el, valószínű, hogy ő lopta el a forgópisztolyt. Az éjjeli vendég egy jobb napokat látott, Pécsen is ismert ember, ki ellen most a kárvallott tanító megtette a feljelentést.

— **(Kimutatás)** a pécsi izr. Nőegylet f. é. március hó 3-án tartott estélyének jövedelméről. Bevétel: 576 frt 66 kr. Kiadás: 175 frt 56 kr., marad tiszta jövedelem: 501 frt 10 kr. Felülfizettek: 20 koronát Grosz Sándor (Üszögh), 10—10 kort Kammerer Ferenc, Spitzer Béni, Krausz Klementina, Cs. Schapringer Ignác, 5—5 kort Dr. Moskovitsné V. Várad Reiner urnő (Szombathely), Dr. Klein (Eszék), 4—4 kort Deutsch Ádámné, Dr. Schwartz Frigyesné, Porges Béláné, Pauntz Adolfné, ifj. Krausz Béni, Vaszary Gyula, Kis Lajosné, Cs. Schapringer Gusztávné, 2—2 kort Schottman T., Klein J., Lehner József, Dr. Szilberfreund, Polgár Károly, Weisz Zsigmond Fodor Béla. Halás köszönetét fejezi ki a választmány a t. rendezőségnek, a szép nyerő tárgyak ajándékozójának, a felülfizetőknek, Goldstein zongoragyáros urnak a kitűnő zongora ingyenes átengedéseért, a sajtónak a jóakaratu támogatásért s mindazoknak, a kik a sikerhez hozzájárulni szívesek voltak.

— **(Közmunkaerő összeírása.)** A m. kir. földművelésügyi miniszter leiratot intézett a vármegyéhez, melyben felhívja a vármegyét, hogy — tekintettel a közeledő tavaszi időmennyel beállható olvadásokra — az árvízveszedelmi közmunkaerőt mihamarább összeírassa az egyes községekkel s az összeírás eredményét úgy a megye területén levő ármentesítő társulatokkal, valamint a földművelésügyi miniszterrel tájékozás végett, közöljék.

— **(Elítélve és megmentve.)** Ha elvonulnak szemünk előtt azok a betegségek, melyek a fiatal leányt fejlődése korszakában üldözik, valóban elcsodálkozhatunk. Vérszegénység sárgaság, rossz arcszín, általános gyengeség, idegesség, stb., ezek az ellenségek zavarják a fiatal leány életét s fájdalom, gyakran halált is okoznak. Gyakran megtörténik, hogy a gyermek egy bizonyos ideig jól van, egészséges, jókedvű s egyszerre csak betegkedni kezd. Gyöngül, sápadt lesz, elveszti étvágyát, jó álmát, szomorú, mogorva lesz, sőt gyakran ok nélkül sirva fakad. Ha nem látunk hozzá, hogy a bajnak mielőbb elejét vegyük, könnyen komplikáció állhat be. Láz fogja el a fiatal elgyengült testet, a heves főtájás, szivdebogás, oldalszurás, csípőfájdalom egy nyugodt percet sem hagy és e gyengeségi állapotnak, fájdalom, tüdőbaj szokott az eredménye lenni. Pitet Justine kisasszony Chasagneból (Cantal), ki ma a Poste Hotel szolgálatában van, majdnem áldozata lett ezen veszedelmes időszaknak.

— Több mint egy évig — írja — nagyon sápkores voltam és vérszegény, e betegségek minden következményét át-szenvedtem.

Folytonosan és egész testemben szenvedtem.

Én, a kit eddig mindig csak mosolygól ajkamon lehetett látni, most gondolatokkal foglalkoztam és reggeltől estig sirtam. Szegény anyam már elveszítettnek hitt s kétségbe volt esve: a sir szélére álltam. Az orvosok tüdő-

bajosnak mondtak s mással mint tejjel nem tudtam táplálkozni. Ekkor történt, hogy a Pink-pilulák használatára utasítottak, a mely a vérnek hatalmas helyreállítója. Ennek használata óta nagy megkönnyebülést éreztem és miután egy dobozzal elhasználtam, egészségesnek éreztem magam. Tíz hónap óta egészséges vagyok és jóllehet szolgálatom fáradságos, kintinően érzem magam, arcom üde, ajkam piros és oly vig vagyok, mint annak előtte.

Melyik fiatal, vérszegény, sápkóros leány fogja a Pink-pilulák használatát elmúiasztani? Melyik anya, ha gyermekét elgyengülve, sápadtan, szenvedően látja, nem fogja a Pink-pilulákat használni? A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 1 írt 75 kr. és hat doboz 9 írt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertárban, Budapest, Király-utca 12.

— (Meggzúnt járvány.) Mint értesülünk, a Patacon járványosan fellépett kanyaró megbetegedések meggzúntak, úgy, hogy a járvány tartamára bezárt iskolát is újra megnyitották.

Művészet, irodalom.

Kubelik hangversenye.

Pécs, 1900. március 9.

A színház megnyitási ünnepélye óta ilyen nagy és fényes közönség nem gyűlt egybe színházunkban, mint tegnap este.

Nem volt sem ülő, sem állóhely, mely el ne lett volna foglalva s a ki nem gondoskodott kellő időben jegyről, bizony fölszorult a karzatra, ott is a második, harmadik sorba, mert az első sort csakhamar lefoglalta a nagyközönség szemesebb része.

És mindez miért történt?

Mert a kis Kubelik hangversenye volt, kinek csodás tehetségéről hasábokat irnak a lapok hónapok óta.

Midőn megjelent a színpadon, valóságos meglepetést keltett szerény — majdnem félnék — megjelenésével, melyből ugyan senki sem merné következtetni, vagy csak sejteni, hogy ez a híres Kubelik.

De mikor játszott, elfeledteté kicsiny természetét, erősen csehes arcvonásait, mert magával ragadta, bámulatba ejtette hallgatóit azzal a precíz játékkal, brilláns és tökéletes technikájával, melylyel legyőz minden zenei nehézséget, amit zeneszerző e világon kieszelt.

Azok a finom kettős, hármas fogások, azok a tiszta üveghangok, azok a végtelen szép pianissimók, azok a g-huron végzett művészi mutatványok, azok az olvadásig lágy sordinán játszott hangok, azok a pizzikatók és szédületes gyorsaságú futamok feledhetetlenek lesznek mindazok előtt, kik hallották ezt a fiatal óriást.

De mindezek dacára kimondjuk, hogy Kubelik nem a szó szoros értelmében vett bevégzett művész.

Az ő tudása, zsenialitása még ott tart, hogy a világhírű zeneszerzők alkotását eljátassa úgy, ahogy azok lekottázzák gondolataikat, de játékból hiányzik a saját egyénisége s nem interpretálja a szerzőt, hanem elrecitálja. Ez pedig nagy különbség!

Majd ha átérzi azt, amit játszik és ezen érzést játékkal kifejezésre juttatja, akkor ő lesz a világ legelső hegedűművésze.

Az előadás programmszerűen folyt le.

Az egyes számok közt és után soha nem hallott tapsvihart keltett Kubelik, melyet az ő rendithetetlen flegmájával fogadott és meglehetősen szögletes fejbiccentéssel köszönt meg.

Programját a szünni nem akaró tapsviharra egy magyar ábránddal toldotta meg, mely valóságos extázisba hozta közönségünket.

A program két pontját Lichtenstein Dóra dalszóénekesnő éneke töltötte be.

Az althangu énekesnő, bár kis terjedelmű hangon yagát elég jól igyekezett kihasználni, hidegen hagyta a közönséget, bár három nyelven is iparkodott meghódítani a hallgatóságot.

Negyedtíz volt, mikor közönségünk távozott a színházból s nem volt egyetlen jelenlevő, ki nem Kubelikről és játékaról beszélt volna.

Mi lesz belőle tíz év múlva, ha így halad a művészet útján? kérdezték önkénytelenül akárhányan.

Lehet, hogy soha nem látott, hallott művész; lehet, hogy már por és hamu; átrepül a művészi világon, mint egy fényes meteor és elég saját lelkének perzselő tűzében.

(T.)

○ A kis gazda tanácsadója (írta Réti János) a növénytermelésben és legelők ápolásában. Szerzőtől ez a negyedik munka, a mely megjelent a „Falusi könyvtárban”. Réti ismervén a kiscgazdák igényeit, azokhoz alkalmazkodik előadásában s tárgyának feldolgozásában. A növénytermelésből azon részleteket válogatta ki, melyek a gazdaközönséget közelről érdeklik. Ezen vezérfonal hasznos utmutatásokat foglal magában részükre. A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben. Ára fűzve 1 korona.

Törvénykezés.

§ Kölcsön vitte. A múlt év november hó elsején Sükösdön bucsu volt. Kernya Lajos, mohács-szigeti lakos mindenáron el akart menni bucsura, de nem volt csizmája. Kért volna az öcscsétől, de az meg nem volt otthon, csizmának pedig kell lenni. Gondolt magában egyet s elment egyik barátja, Halász Mihály lakására s minthogy azt sem találta otthon, valami vassal felnyitotta az ajtót s elhozta annak a csizmáját. Volt hát csizma, el is ment bucsura, de az uton nem huzta fel a kölcsönbe vitt csizmákat se oda, se vissza felé, nehogy koptassa. Elvégezvén a bucsujárást, lakodalomba ment s mikor kimulatatta magát, hazafelé tartott hozva a csizmát hűségesen a kezében. Ilyen körülmények közt fogták meg szegényt a csendőrök is. A ma megtartott főtárgyaláson aztán elmondta, hogy neki nem volt a legkisebb szándéka sem lopni, ő vissza akarta köszönnel vinni a csizmákat barátjának. Halász sem kívánta a megbüntetését s így a kir. törvényszék nem látva bebizonyítottnak az eltulajdonítási szándék fennforgását, miután ügyész a vádat elejtette, a további eljárást megszüntette.

§ Veszélyes passzió. Gunzl János pécsi lakos 1899. évi november 26-án, vasárnap délelőtt, minthogy egyéb okosabb dolga nem akadt, magához vette hatlövetű megtöltött revolverét s kiment az Eisner Dóci-téle mészegetőhöz s ott egy deszkába célba lőtt. Már kilőtt öt töltést s szerencsétlenségre azt hitte, hogy mind a hatot a deszkába küldte már. Nem volt több patronja, a kilőtt töltéseket kezdte kiszedni a revolverből. Mikor az éles töltést piszkálta, az elsült s a körülötte álló Gondi Lajos nevű kis fiút combon lőtte s azon 14 napig gyógyuló sérülést ejtett. A ma megtartott főtárgyaláson Gunzl beismerte hibáját s a kir. törvényszék őt gondatlanságból oko-

zott súlyos testi sértés vétségében mondta ki bűnösnek s ehhez képest egy heti fogházra s tíz korona pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

§ Munka után. Jaiczkovka Bernát 1899. évi szeptember 5-én este tíz óra tájban kinn a Halász-utcában látott egy fával megrakott kocsin két láncot, melyet nagyon megnézett és még jobban megkivánt, úgy gondolkodván, hogy munka után sem volna rossz egy kis kereset, különösen, ha könnyen juthat hozzá a szegény ember. Közölte erre irányult nézeteit Póla Józseffel, a ki hagyta őt egyedül menni, hogy elsajátítási műveletét végrehajtsa. Jakovicska le is oldozta a láncokat a kocsiról s az egyiket eladta Nagy Gadó Józsefnek egy koronaért, a másikat meg Rosendorf Fülöpné, született Oblat Katalinnak harminc krajcárért; mindkettőnek azt mondta, hogy a láncot úgy találta s azok nyugodt lelkiismeret furdalás nélkül meg is vették. Mikor vasárnap Jakovicska találkozott Póla Józseffel a gázgyárnál, ennek a mellékeresetképpen bekasszált nyolc hatosból húsz krajcárt adott. Ma volt ez ügyben a főtárgyalás, melyen a kir. törvényszék Jakovicska Bernátot lopás vétségében, a másik hármat orgazdaság vétségében mondta ki bűnösnek s Jakovicska Bernátot, meg Póla Józsefet, tekintve büntetett előéletüket, 14—14 napi fogházra, Nagy Gadó Józsefet husz korona, Rosendorf Fülöpnét tíz korona pénzbüntetésre ítélte. Póla József semmiségi panaszt jelentett be, a többiek megnyugodtak az ítéletben.

TÁVIRATOK.

— Az országgyűlésből. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter beszélt. Szerinte a kartelleket általánosságban nem lehet elítélni; a létező bajokon a tisztességtelen versenyről szóló javaslattal szándékozik segíteni s majd az üvegipart is megvédi. A budapesti malmok ellen fölhozott panaszokat azzal iparkodik elhárítani, hogy a liszt minőségének romlása onnét van, mert buzánk tápanyaga romlik. Zichy Jenőnek köszönetet mond az ipar föllendítése körüli fáradozásáért. (Éljenzés.) A társadalom közönyösségével meg kell küzdenünk.

Ezután a többség megszavazta általánosságban a kereskedelmi tárca költségvetését.

A részletes tárgyalás során az első tételnél Rohoncy Gedeon arra figyelmeztet, hogy a hadügyminiszter a takarmány beszerzésénél ne mellőzze a termelési bizonyítvány bekérését, mint ez a legutóbbi inkontabilitási esetben történt.

— Politikai párbajok. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Bánffy és Ugron közti párbajgyűben Bánffy segédei Gajári Ödön és Daniél Gábor, Ugron Gáboré Szentiványi Árpád és Beihlen Balint gróf.

Ugron Gábor provokáltatta Rakovszky István és Thaly Ferenczel Fejérváry Géza bárót és Rohoncy Gedeont. Rohoncy segédei Tisza István és Andrássy Gyula. Fejérváry báró kijelentette Ugron se-

gédeinek, hogy nem volt szándékában Ug-
ront megsérteni, mert ő nem sért olyan
embert, akinek elégtételt nem ad, de ez
nem gátolja abban, hogy az inkorrekt dol-
got inkorrektnek ne tartsa.

Ujabb hír szerint Fejérváry katonai
becsületbiróságot kér ez ügyben. Ez a hír
azonban utóbb valótlannak bizonyult.

Ugron párbaja Bánffyval holnap dél-
előtt lesz pistolyra. Ha ebben Ugron sér-
tetlen marad, délután verekszik Rohonc-
val kardra.

Holló Lajos és Dienes Márton közt
tegnap ment végbe a kardpárbaj, melyben
mindkét fél megsebesült. A párbaj szabály-
ellenesen végződött s ezért arról a segédek
nem is vettek föl közös jegyzőkönyvet. *Holló
segédei büntető feljelentést tettek Dienes
ellen, mert ez a »megállj!« vezényszó után
mikor ő már meg volt sebesülve, megtá-
madta Hollót s akkor sebesítette meg.* Dienest
még ezután is erőszakkal kellett meggátolni
a kaszabolás folytatásában, a miért a se-
gédek kiméretlen szavakkal illették.

**A Théâtre Français
égése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti táv-
írata.) A párisi Théâtre Français tegnap
délután kigyuladt és leégett. Az égő épü-
let körül vont kordonnál még késő este is
óriási néptömeg tolongott. A szándékos
gyújtogatásról elterjedt hírek nem bizo-
nyultak valóknak.

**Az özvegy trónörökösnő
utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti
távírata.) Triestből sürgönyzik, hogy *Ste-
fánia* özvegy trónörökösné leányával ma
dél előtt Miramareba érkezett.

A transzváli háború. (A
„Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Reuters-
ügynökség jelenti, hogy *vasárnap Dord-
rechtnél a boerok az angolokat roppantul
visszaverték.*

Krüger transzváli elnök Bloemfon-
teinba érkezett. A pályaudvaron Steyn
oránzsi elnök fogadta. Krüger a néphez
beszédet intézett, melyben figyelmeztette,
hogy ha a nép hű marad hitéhez a baj
óráiban, Isten nem sokára megváltoztatja e
dolgok folyását.

Szerkesztői üzenet.

**A „Pécsi Figyelő“ párisi uta-
zása.** Ön téved! A „Pécsi Figyelő“-nek is
meglesz a saját „külön párisi kirándulása“, a
mennyiben redakciónk két ifju és tülerős
munkatkrsa tandemben (ez, tetszik tudni, egy
kétülékes bicikli) teszi meg az utat Pécsről
Párisig.

K. P. (Pécsett). Tudomásunk szerint a
szini tanodába való felvétel is érettségi vizs-
gát igényel s így természetes, hogy a szini
tanodát végzett egyének is önkéntességre jo-
gosultak. Maga a szini tanoda elvégzése nem
jogosít önkéntességre, hanem az odavaló fel-
vételnél megkövetelt érettségi. Ha érettségi
vizsga nélkül jutott a szini tanodába, ugy
önkéntességre nem tarthat igényt.

**Az előfizetési díjakkal hát-
ralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik
mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadó-
hivatal.**

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:44

(B.-Szt.Lőrinczről
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:46)
Uj-Dombovár érk. 9:57 1:34 5:01 1:34
Kaposvár felé ind.

	gy. v.	10:08	sz. v.	1:55	gy. v.	6:31	sz. v.	2:15

				V. v.	Sz. v.
Bares-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:28	6:32			
B.-Szt.-Lőrincz	9:06	7:11			
Bares	10:54	9:00			
N.-Kanizsa	1:29	11:41			
Bécs	9:35	8:53			

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:26	8:35
Üszögh	5:50	12:25	4:40	8:40
Villány érk.	6:39	1:13	5:27	9:38

	sz. v.	7:00	sz. v.	1:55	sz. v.	10:05
Mohács felé						
Mohács érk.		7:44		2:39		10:49
Villány ind.		6:49		1:18		5:32
Eszék		8:08		2:27		6:47

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé min-
den szerdán és vasárnap indul reggel 5:00
fölfelé minden szombat és szerda d. e. 10:00
Budapest-Mohácsi vonal: naponként Mohácsról indul
d. e. 10 órákor. Budapestre érkezik éjjel 12:35.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombovárra é.	2:45	1:54	10:03	1:30	6:21

	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombovárra érk.	2:25	4:46	9:52	2:06	5:14
Báttaszékről ind. tv. sz. sz.	9:52	sz. v.	9:53		
Dombovárra érkezik	1:40		12:55		

	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.
Uj-Dombovár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42
Baresra érk.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42

	V. v.	V. v.	Tv. sz. sz.
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13
B.-Szt.-Lőrincze érk.	8:27	7:01	11:25
Pécsre érk.	9:42	7:51	—

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul	5:33	8:48	12:25	8:00
Villányra érk.	6:48	10:05	1:41	9:30
Mohácsról indul		5:50	12:20	8:35
Villányra érkezik		6:35	1:05	9:20
Villányból ind.	6:55	10:13	1:48	9:40
Pécsre érk.	8:02	11:23	2:53	10:49

Hajó érk. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölfőlől
9:50** atulról d. u. 1:00***)
Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul napon-
ként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:50

**) minden kedden és szombaton.
***) minden szombaton és szerdán.

Laptalajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Köhögőknek
legajánlatosabb a
Kayser-féle mell-cukorka.
2480 közjegyzőileg hitelesített bizo-
nyítvány a legnagyobb mér-
tékben igazolja, hogy köhögésnél, re-
kedtségnél, meghülésnél és elnyálkáso-
dásnál utolérhetlen szer.
1 csomag ára 20 kr.
Biztos siker
étvágytalanság, gyomorfájás és gyo-
mor-rontás esetén a Kayser-féle
bors-caramell.
Eredeti csomagokban **20 krjával**
Benczenleitner Sándor
czukrász-üzletében Pécsett.

Szép erős hasított, két méteres
tölgyfa
karót
szállít jutányos árban
Marton Miksa
fakereskedő
Pécsett, Szigeti ország-ut 33. szám.
Telefon-szám 88.

Egyben ajánlja nagy raktárát szép asz-
talos anyagokban, épület-, metszet- és tüzi-
fában, aszfalt, kátrány-, eiszigetelő lemez és
carbolineumban — Aszfalt elszigetelő máz
nedves falak szárazzá tételére.

Értesítés.
BERGER MIKSA
PÉCSETT, Király-utca 1. sz.
a Zsiga-gyógyszertár mellett.

Női divat confection vászon és fehér-
nemű üzletemet a közelgő tavaszi idényre
ujból felszereltem. Különösen megemlítem
remek kivitelű

női kabát- és
gallérait,
kül- és belföldi
ruhakelméimet,
melyek nagy választékban vannak és ol-
csón árusítatnak.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segítségével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-uteza sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenállók,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.